

STORTINGET

Representantforslag 240 S

(2022–2023)

fra stortingsrepresentantene Dagfinn Henrik Olsen og Gisle Meininger Saudland

Dokument 8:240 S (2022–2023)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Dagfinn Henrik Olsen og Gisle Meininger Saudland om et mer fleksibelt uføresystem

Til Stortinget

Bakgrunn

Det er i dag 364 000 personer som mottar uføretrygd. Det er en stor andel av befolkningen i arbeidsfør alder. Samtidig sier næringslivet at de har utfordringer med å få tak i kvalifisert arbeidskraft, og at de i dag mangler 57 000 kvalifiserte personer. Blant annet mangler det sykepleiere og annet helsepersonell.

Derfor vil det å kunne kombinere jobb og uføretrygd være noe som vil komme både arbeidstaker, arbeidsgiver og samfunnet til gode. Det å kunne ha en tilknytning til arbeidslivet vil forhindre utenforskap og gi en tilhørighet.

Etter dagens regler må man ha redusert arbeidsevne med minst 50 pst. for å ha krav på uføretrygd. Hvis uføregraden skyldes yrkesskade eller sykdom, er det nok at arbeids- eller inntektsevnen er nedsatt med 30 pst. Har personen en restarbeidsevne som er lavere enn 50 pst., ser man en tendens til at Nav ønsker å sette disse personene over på 100 pst. uføregrad i stedet for å tilrettelegge for en liten arbeidsprosent, der restarbeidsevnen eksempelvis kan være 20–30 pst.

De som allerede har gradert uføretrygd, burde kunne motta en lønnsforhøyelse uten at det går ut over uføregraden eller utbetalt uføretrygd. At en person har mottatt en lønnsforhøyelse uten økt stillingsprosent,

kan enkelt dokumenteres til Nav via lønns- og timelister. Personer som har en arbeidsgiver som ønsker å gi dem høyere lønn for å ha gjort en god jobb, må altså si nei til en lønnsforhøyelse, da det er en fare for at de kan miste deler av uførepensjonen sin.

Fribeløpet for de som kan og ønsker å jobbe ved siden av å motta uføretrygd, er i dag 0,4 G for de som har 100 pst. uføregrad. Dersom man har gradert uføretrygd, vil man få en individuell inntektsgrense basert på uføregrad, fribeløp og inntekt.

Etter at man har tjent opp til fribeløpsgrensen, starter avkortningen av uføretrygden. Dette gir en ekstra utfordring for de som i perioder kan jobbe, med å følge med på hvor nært de er fribeløpsgrensen, og hvor mye de vil bli trukket hvis de overstiger 0,4 G.

Dette gir inntrykk av et lite fleksibelt system, som gjør det vanskelig for personer som har mulighet til å jobbe, til faktisk å kunne jobbe. Skal bærekraften i dagens velferdssystem berges, må man benytte all arbeidsevne som er mulig, og man trenger skatteinntekter for å finansiere velferdssystemet og fremtidens pensjoner.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

forslag:

1. Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag til et forenklet uføresystem der all restarbeidsevne lettere skal kunne kombineres med en gradert uføretrygd, slik at personer ikke blir tvunget over på 100 pst. uføretrygd.

2. Stortinget ber regjeringen påse at personer som får lønnsforhøyelse, ikke blir trukket i uføretrygden av Nav.
3. Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag til økning i fribeløpsgrensen for uføre.

22. mai 2023

Dagfinn Henrik Olsen

Gisle Meininger Saudland